

XV Travessada de les Gavarres. 25 d'octubre de 1992

La XV Travessada de les Gavarres té el punt de sortida a Quart, a la zona nord-occidental del massís. El seu recorregut va vorejant de primer la zona de contacte entre el pla i la muntanya passant per Erols i el petit nucli de Llambilles. Seguit llavors la vall del Bugantó, s'endinsa de ple pel muntanyam gavarrenc tot pujant per la serra dels Bufars i el puig d'en Vinyoles, en territori de Sant Mateu. Es dona la volta al Montalt i se segueix cap al Castellar de la Selva, des d'on es baixa a la vall del Celrà i per la Creu de Quart s'arriba al punt de partida, tot seguint la serra fins a la plaça de l'església.

Permeteu-nos fer uns breus comentaris sobre el territori dels dos municipis on hem centrat l'itinerari.

QUART

El nucli urbà de Quart es troba situat al llarg de la carretera C-250 de Girona a Sant Feliu de Guíxols, ocupa l'extrem sud occ. del terme, dins la franja planera que s'estén des de la riba de l'Onyar fins als primers estreps ponentins de les Gavarres. Està situat al sud de Girona, a una distància de 6 Km.

A més del nucli urbà, Quart té cinc agregats: la Creueta, Palol d'Onyar, el Castellar de la Selva, Sant Mateu de Montnegre i Montnegre. La GG.CC. cita l'antiga parròquia de Montalt de la qual no en sabem l'emplaçament. Els dos primers, la Creueta i Palol estan situats al nord de la població, a la franja planera de l'Onyar. Els altres tres, a llevant de la població, estan a la zona muntanyosa i boscana del massís de les Gavarres. El Castellar ocupa una extensa zona de la part central del terme i està situat en un coster entre el Celrà i el Corb. La part sud-oriental del terme pertany a Sant Mateu, situat a cavall de les valls de Montnegre i el Bugantó. Montnegre ocupa tota la banda nord-oriental i estén els seus dominis per la vall del mateix nom i també per la del Rissec. Del sud de Quart i enllaçant amb la C-250, surt la carretera que enllaça aquests tres agregats. Des de Sant Mateu hi ha una pista amb molt bon estat que enllaça amb Santa Pellaia. També des del brancal de Montnegre, un xic més enllà del km. 8, surt la pista d'enllaç amb la carretera dels Àngels.

El terme municipal té una extensió de 37'44 km² i la seva forma recorda la figura d'un rectangle molt irregular.

ELS LÍMITS.- La banda de ponent, que té una llargada en línia recta d'uns 3'5 km, pren com a límit, durant uns 2.000 m. el curs avall de l'Onyar, surt, per la riba esquerra, remuntant cap al puig del Bisbe i el puig d'en Rovira. Afronta, en aquest sector, amb els termes de Fornells de la Selva i de Girona.

El costat de llevant, d'uns 3 km. de llarg, afronta amb el terme de Sant Sadurn de l'Heura i des del punt més septentrional, al clot de Roquet, adreça, direcció sud, fins a apropar-se al km. 12 de la Ctra. Cassà/La Bisbal. Des del punt esmentat, travessa la serra del Suro Robat, els fondals del torrent de la Rota, la carena de la serra de Montnegre, a llevant del puig d'en Boi, i els fondals de la riera Boscana.

El sector nord del terme limita amb els municipis de Girona,

de Juià, de Sant Martí Vell i Madremanya, amb una penetració màxima de 9'5 km. direcció a llevant, vers l'interior de les Gavarres. Des del pla de la Creueta, direcció E, arriba fins a can Lliure, masia situada per sobre del Km. 4 de la Ctra. de la Creueta/els Àngels, gira llavors cap al NE, penetrant dins els comals del Celrà, des d'on puja fins a situar-se dalt la serra dels Àngels, un xic més enllà del km. 10 de l'esmentada carretera; des d'aquest punt, deixa d'afrontar amb Girona per entrar en contacte amb el terme de Juià, amb el qual termeneja fins al Camp dels Vents (alt. 454 m). El nou veí és ara Sant Martí Vell, confrontat direcció SE, per dins el curs del Rissec, fins a sortir-ne en trobar els vessants de tramuntana del Montgalà; afronta llavors amb Madremanya, seguint direcció E i, amb zig-zaga passa per l'Estret de N'Oms, pel vessant N del puig de les Teixoneres i entra finalment al clot de Roquet.

A migdia del límit afronta amb Fornells de la Selva, Llambilles i Santa Pellaia. Des del curs de l'Onyar fins a l'extrem més oriental, prop del km. 12 de la ctra. de la Bisbal, la distància en línia recta és de 10'5 km. Des de l'Onyar, vers llevant, afronta amb Fornells, mitjançant el veïnat de la Barceloneta i després amb Llambilles pel veïnat d'Erols, des d'on, vers el NE, segueix el traçat de la ctra. Quart/Montnegre, fins a ca les Quimes, al km. 2; allà gira novament a l'E i després de travessar els fondals del Corb puja dalt la carena, creuant el camí de Llambilles als Gelats, on el terme Gros estableix la divisió entre els dos municipis veïns; baixa després pels comals dels Bufars i assoleix la carena, de la serra del mateix nom, on un altre terme marca de nou els límits municipals. Gira llavors a SE i travessant el curs del Bugantó, se situa a ponent de can Merla, des d'on comença l'afrontació amb Santa Pellaia. Adreça novament a llevant fins a coronar el puig d'en Jeroni, des d'on descriu un arc, vers migdia, per girar novament a llevant, en fregar les parets de can Serra, des d'on s'apropa a la ctra. de Santa Pellaia, sense traspasar-la, i per darrera can Cabarroques arriba al punt més oriental, prop l'esmentat km. 12.

EL TERRITORI.- Aquest terme municipal té la major part del seu territori a les Gavarres. Només la part plana, formada per l'estreta franja del costat de l'Onyar, queda fora del massís. La resta, endinsant-se vers llevant, supera el dorsal central del sistema gavarrenc i davalla pels vessants del Rissec i de Montnegre. Això comporta que el terme formi part de dues conques hidrogràfiques ben diferenciades:

1) Les aigües vessants de ponent són tributàries de la riba de l'Onyar, per mitjà d'una nombrosa xarxa de rieres i torrents entre els quals cal destacar el Celrà i el Bugantó.

2) Els vessants de llevant aporten les aigües a la riba esquerra del riu Daró, destacant com a més importants els cursos del Rissec i la riera Boscanya.

Ja s'ha fet esment d'un dels punts més enlairats del territori, a l'extrem septentrional del dorsal esmentat, prop dels Àngels. En el mateix dorsal, a la zona central, ocupant un emplaçament estratègic, com si fos una veritable clau de volta, hi ha el puig d'en